

یورش به کافه های اینترنتی

کودتا علیه سیستم ارتباطی نوین جوانان

آرش کمانگر arash@funtrivia.com

روز ۱۳ مه روزنامه همبستگی (چاپ ایران) و بدنبال آن چند خبرگزاری مهم بین المللی ، پرده از روی جدیدترین یورش سرکوبگرانه رژیم اسلامی برای مختنق تر کردن فضای سیاسی و فرهنگی جامعه و از جمله کورکردن تدریجی کلیه منفضهای اطلاع رسانی و آگاهگری ، برداشتند . « دستاورد » این یورش ضدفرهنگی ، که برخی آن را « کودتا در ارتباطات » نامیدند ، تعطیلی صدها مرکز عمومی ارائه دهنده خدمات اینترنتی در ایران و از جمله ۴۰۰ عدد از آنها در در تهران بود . به این مراکز درایران « کافه اینترنت » یا « کافه نت » می گویند که در ازای پرداخت پول ، مردم و بیشتر از همه جوانان می توانستند از خدمات گوناگون اینترنتی آنها نظیر : تماس تلفنی با خارج از کشور ، گشت و گذار در سایتهای مختلف شبکه جهانی اینترنت ، پست الکترونیکی (ای میل) و « چات روم » (اتاق گفتگو) استفاده کنند .

این بخش از اقتصاد در ظرف دو سه سال اخیر سریعاً در حال رشد بود و گفته می شود که بیش از پنج هزار نفر در آن مشغول بکار بوده اند که طبعاً بدنبال تعطیلی فله ای اخیر ، به خیل عظیم میلیونها بیکار پیوسته اند . بر طبق آمار ارائه شده در روزنامه همبستگی مورخ ۲۹ آوریل ، تا سال ۸۱ بیش از یک میلیون و ۳۲۰ هزار نفر در ایران ، مشترک سرویس اینترنت خواهند شد که اگر استفاده گروهی اعضای خانواده ، خویشان و دوستان از امکان مذکور را به حساب آوریم ، میتوان گفت که بزودی چند میلیون نفر قادر به استفاده از شبکه جهانی اینترنت خواهند گردید . اما از آنجا که بهای یک کامپیوتر خوب و سریع ، گاه با کل حقوق دریافتی یک کارگر و کارمند در طول یکسال برابری می کند و از طرفی دیگر حق آئونه اینترنت (بسته به ساعات استفاده از آن) حداقل به چند ده هزار تومان در ماه بالغ می شود ، باید گفت که بر خلاف ساکنین کشورهای پیشرفته و متوسط سرمایه داری ، کامپیوتر و اینترنت هنوز پدیده ای لوکس در ایران محسوب می شود . به همین خاطر ما شاهد رشد خارق العاده « کافه های اینترنتی » در کشورمان هستیم . چرا که این مراکز به آندسته از مردم و جوانان متعلق به افشار زحمتکش و میانه حال که هنوز توانایی خرید کامپیوتر و حق اشتراک اینترنت را ندارند ، امکان میدهد که هرازچندگاهی با مثلاً پرداخت هزار تومان در ساعت از خدمات تلفنی ، ای میلی ، اطلاعاتی شبکه های « وب سایت » بهره جویند . این مراکز همچنین برای آنهایی هم که کامپیوتر دارند ، محل مناسبی است چون استفاده از کامپیوتر شخصی ممکن است تحت کنترل نهادهای امنیتی و اطلاعاتی رژیم باشد و این برای جوانان و مبارزان پیشروئی که از طریق اینترنت کار سیاسی می کنند و یا در جستجوی مسایل سیاسی و از جمله جویا شدن از نظرات و فعالیتهای نیروهای اپوزیسیون هستند ، مخاطره آمیز است . کافه های اینترنتی که روزانه دهها و صدها نفر به آنها مراجعه میکنند ، تا حدود زیادی امکان رد گیری را مختل میکنند ، البته اگر فرض را بر این بگذاریم که صاحبان این کافه ها همکار رژیم نباشند .

بنا به گزارش رادیو اروپای آزاد که با یکی از صاحبان کافه نت در تهران مصاحبه میکرد ، اکثریت قریب به اتفاق مراجعه کنندگان را سنین ۱۶ تا ۳۰ سال تشکیل میدهند . این یعنی آنکه جوانان بیش از هر قشر اجتماعی دیگری با عطف توجه به اهمیت بکارگیری شبکه جهانی اینترنت ، از آن به عنوان سلاحی برای درهم شکستن تیغ سرکوب رژیم ، کسب اطلاع از اخبار موثق ، کسب آگاهیهای علمی ، فرهنگی ، سیاسی و غیره ، ایجاد روابط دوستانه و عاشقانه به دور از فعال مایشایی گزومه گان « امر به معروف و نهی از منکر » و بالاخره تبادل نظر با اپوزیسیون خارج و سازماندهی ارتباطات دو جانبه در راستای شکل دهی به تشکل های مستقل مردم برای بزیر کشیدن رژیم عصر شترچرانی ، بهره میبرند . بنابراین از هر لحاظ هراس رژیم ، قابل درک است و نباید آنها را به خاطر پی بردن

به خطرات سیاسی و فرهنگی این ابزار نوین ارتباطی - اطلاعاتی ، مورد شماتت قرار داد . آنها ابعاد خطر را درک میکنند و بالاجبار به مقابله با آن بر می خیزند ، منتهی از فهم این واقعیت عاجزند که در قرن ۲۱ و در عصر شکوفایی انقلاب تکنولوژیک سوم و جهانی شدن پدیده اینترنت ، نمیتوان با هیچ ترفندی جلوی گرایش مردم به ایگونه وسایل ارتباطی را گرفت و در برابر عطش سیری ناپذیر مردم و جوانان سد و مانع ایجاد نمود . سردمداران رژیم از یک دهه پیش که پدیده استفاده از آنتن ها و یا دیسک های ماهواره ای در ایران مد شد ودر ابعادی میلیونی به یکی از مهمترین کالاهای قاچاق مبدل گردید ، به چشم خود دیدند که علیرغم یورش های مکرر و جمع آوری و مصادره آنتن ها ، باز مردم بدلیل تنفر از صدا و سیمای جمهوری اسلامی و علاقه به دریافت برنامه های تلویزیونی و رادیویی خارج از کشور و علیرغم فشار اقتصادی ، مجددا آنتن ها را برافراشتند . آنتن هایی که هر بار مدرتر و کوچک تر می شوند و لذا امر کشف آنها را توسط شب - پرستان حاکم دشوار می سازند . رشد تکنولوژی در سالهای آتی نیز بر ابعاد هراس رژیم خواهد افزود . در این حالت دیگر بستن هیچ نشریه و روزنامه ای دردی از حاکمیت مداوا نخواهد کرد ، چون مردم بتدریج قادر میشوند که از طریق کانالهای خبرگیری و ارتباطی نوین ، حربه سانسور و خفقان را از کارایی بیندازند .

بنا به گفته مدیر عامل شرکت « سپند رایانه » (یکی از چهار شرکت بزرگ ارایه دهنده سرویس اینترنت در ایران) در سال ۱۳۷۵ فقط دو هزار نفر « کاربر » (مشترک اینترنت) داشتیم ، اما در ظرف پنج سال این تعداد به نیم میلیون رسیده است و همانطور که گفته شد ، چنانچه این رشد تصاعدی تداوم یابد ، در سال ۸۱ شاهد یک و نیم میلیون مشترک خواهیم بود .

رژیم اسلامی در واکنش به این « بمب خوشه ای » شورایی متشکل از هفت وزیر کابینه دولت ، تحت عنوان « شورای عالی اطلاع رسانی » ایجاد نموده که مهمترین وظیفه آن سازماندهی امر نظارت و کنترل بر اینترنت است ولی تا کنون بنا به اعتراف مصطفی محمدی مدیر عامل شرکت پردازش ، قادر به تدوین هیچ سیاست روشنی نشده اند . دلیلش روشن است ، کنترل اینترنت دشوار میباشد . وی در جریان مصاحبه مطبوعاتی خود در روز ۹ اردیبهشت ۸۰ افزود : « تنها حدود صد هزار سایت وجود دارند که از نظر اخلاقی و یا سیاسی و امنیتی مضر هستند ، اما در مقابل یک و نیم میلیارد سایت مفید وجود دارند که نباید بخاطر آن یک صدم درصد ، مردم را از اینترنت محروم نمود . »

بدین ترتیب در برابر چشمان رژیم ، « هیولای » جدیدی سر برآورده که قادر است امکانات عظیمی را جهت اطلاع رسانی ، روشنگری و سازمان یابی فراهم کند ، ابزار نوینی که در غیاب حضور علنی اپوزیسیون و رسانه - ها و نشریات مترقی ، قادر است تا حدودی جای خالی آنها را پر کند و محاصره روزافزون رژیم را برای تشدید اختناق و سانسور در هم شکنند .

یورش به « کافه نت ها » آنها در این موقعیت زمانی را باید با ملتهد ترشدن فضای سیاسی جامعه در آستانه هشتمین دوره « انتخابات » ریاست جمهوری اسلامی نیز توضیح داد . رژیم بخوبی از گسترش روحیه تحریم این خیمه شب بازی در مردم و تأثیری که اپوزیسیون انقلابی و آزادیخواه میتواند از طریق شبکه جهانی اینترنت بر جوانان و بویژه دانشجویان بگذارد ، آگاه است . او میداند که در آستانه « انتخابات » بازار پلمیک ، نقد و بزیر سؤال بردن عملکرد کلیت رژیم و از جمله سیاست « آرامش فعال » جبهه دو خرداد داغ شده است ، به همین خاطر با بستن کافه های اینترنتی میخواهد ارتباط اپوزیسیون سرنگون طلب را با مبارزان داخل قطع و یا کند نماید ، بطوریکه در فضای سیاسی جامعه چیزی جز تبلیغات دو جناح و اپوزیسیون و رادیوهای پرو خاتمی و مخالف تحریم و بزیرکشیدن کامل ج . ا بگوش نرسد . اینها هستند اهداف اصلی « کودتای اینترنتی » ، والا نداشتن مجوز معتبر توسط کافه نت دارها و یا متضرر شدن اداره مخابرات و کاهش درآمد تلفن های راه دور آن ، بهانه ای بیش نیست.